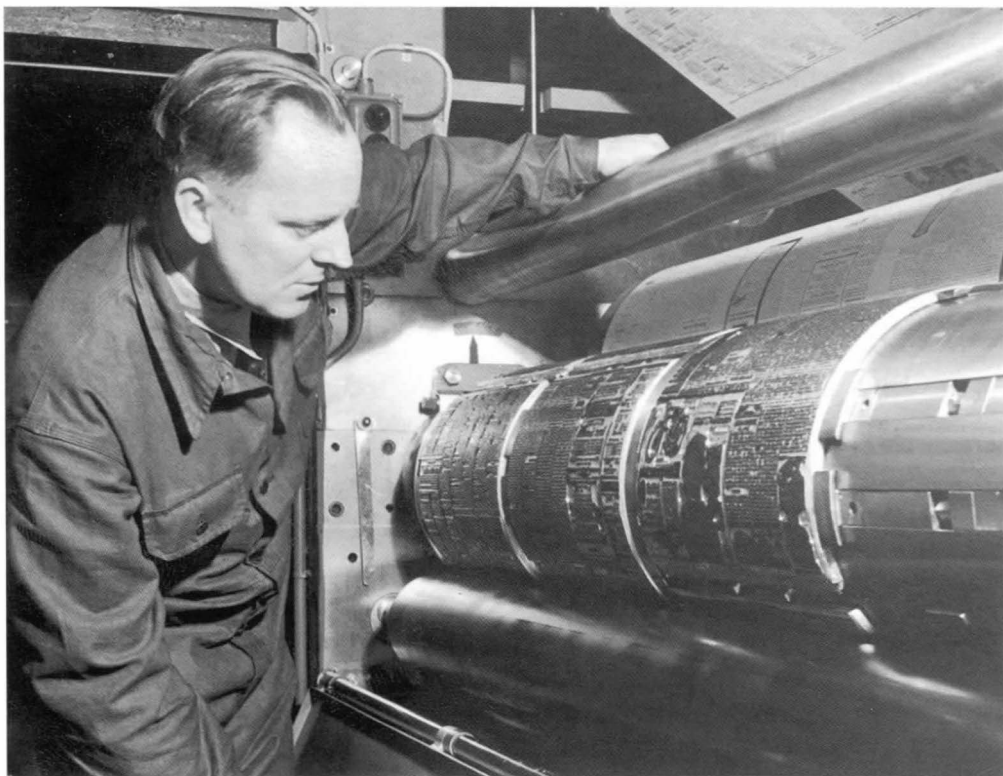

Eesti Päevaleht – en tidning spridd över kontinenter.

Strukturuomvandlingen var inte bara en företeelse för den så kallade landsorten. Även i Stockholm förändrades tidningsmarknaden betydligt under 1950-talet. Högerpartistiska eftermiddagstidningen Nya Dagligt Allehanda hade hållits under armarna av Libertas och Stiftelsen Pressorganisation gjorde betydande ansträngningar att rädda frisinnade Svenska Morgonbladet. Så småningom försvann de båda.

Tryckpressen som installerades i den nya fastigheten fick göra tjänst fram till 1976.

En plötslig scenförändring inträffade i huvudstaden när Torsten Kreuger hösten 1956 plötsligt sålde de båda liberala tidningarna Stockholms-Tidningen och Aftonbladet till LO. Båda hade under Kreugers ledning haft en moralisk bottenperiod under krigsåren då de i påtaglig grad lutade åt det protyska hållet. Men för LO gav affären en möjlighet att etablera två starka s-tidningar på Stockholmsmarknaden efter de ekonomiska misslyckandena med Morgon-Tidningen och Aftontidningen.

Indirekt kom den här affären att få återverkningar i Eskilstuna. Efter bytet av partifärg på Stockholms-Tidningen uppvaktades Eskilstuna-Kurirens ledning av representanter för exilesterna i Sverige. Det var ledningen för den estniska kolonin i Stockholm som ville ha hjälp med den fortsatta utgivningen av Eesti Päevaleht (Estniska Dagbladet).

Människorna som hade flytt till Sverige undan den kommunistiska diktatur som annekterat deras hemland ville inte fortsätta samarbeta med en socialistiskt färgad Stockholms-Tidningen. Därför sökte de en ny samarbetspartner och frågan gick till Eskilstuna-Kuriren.

Inte oväntat ställde tidningen upp. Selanders frihetlidelse och dokumenterade avsky för det sovjetiska förtrycket hade förstås sin betydelse både för att exilesterna vände sig till Eskilstuna och för att svaret blev positivt.

Några stora tekniska insatser krävdes inte för den nya produkten. En estnisktalande maskinsättare lånades in från Stockholm, men det visade sig snart överflödigt, eftersom estniskan ligger så nära finskan. Det fanns en finskspråkig maskinsättare på EK som snart kunde ta över produktionen. Så småningom visade det sig också att fler kunde sätta texten genom att noggrant följa manus, trots att de inte förstod vad där stod.

Från och med 1 april 1959 producerades och trycktes Eesti Päevaleht, först som en bilaga till Eskilstuna-Kuriren, för distribution till exilester runt om i landet. Och till abonnenter även i andra länder och andra världsdelar.

Under hela 1960-talet var det företaget Eskilstuna-Kuriren som också hade ansvaret för att Eesti Päevaleht skulle gå runt ekonomiskt, men det visade sig alltför betygande. Från den 1 januari 1971 förändrades därför ansvarsformerna. Utgivningsrätten överläts till ett särskilt förlagsbolag som sedan köpte den tekniska produktionen från Eskilstuna-Kuriren.

Ny teknik underlättade framställningen, men ända fram till 1990-talet hade Eesti Päevaleht en medarbetare stationerad på Eskilstuna-Kurirens redaktion med uppgift att sammanställa tidningen. Den allra siste, Andres Merelaid, fick byta arbetsgivare och övergå till redigerar- och reporterjobb på Eskilstuna-Kuriren när Eesti Päevaleht inte längre behövde hans tjänster. Som tidningens utsände kunde han sedan rapportera från Tallinn om manifestationerna av den nyvunna friheten efter Sovjetunionens fall.

Eesti Päevaleht har numera en upplagemässigt betydligt mer framgångsrik namn i det självständiga Estland. Men tidningen har hittills envist fortsatt komma ut i Eskilstuna med sidorna kablade direkt till tryckeriet från redaktionen i Stockholm, men med krympande upplaga.